

Valtuutettu Jari Ojalan valtuustoaloite: Siikajoen Rakennusjärjestyksen muuttamisesta

TEKN 20.02.2024§ 22

KVALT § 141 / 10.11.2022

Hallintosäännön 114 §:n mukaan kokouskutsussa mainittujen asioiden käsittelyn jälkeen valtuustoryhmällä ja valtuutetulla on oikeus tehdä kirjallisia aloitteita kunnan toimintaa ja hallintoa koskevista asioista. Aloite annetaan puheenjohtajalle.

Aloite on sitä enempää käsittelemättä lähetettävä kunnanhallituksen valmisteltavaksi. Valtuusto voi päättää, että aloitteessa tarkoitettun asian valmistelusta käydään lähetekeskustelu.

Aloitteen jättämisestä tehdään merkintä saman kokouksen pöytäkirjaan

Valtuuston päätös: Valtuutettu Jari Ojala jätti seuraavan valtuustoaloitteen 10.11.2022:

" Siikajoen Rakennusjärjestyksen muuttamisesta

Tietooni on tullut Raahen- ja Siikajoen rakennusjärjestyksessä oleva olemassa oleville rakennetuille kiinteistöille kohtuuton vaatimus pohjavesialueilla ja niiden suoja-alueilla tapahtuvasta jätevesien käsittelystä. Ongelma on kasvanut, koska pohjavesialueiden suoja alueiden rajoja on saatettu kasvattaa olemassa olevan kiinteistön jäädessä alueen sisään tai yhä syvemmälle alueen sisään. Eikä kiinteistöä rakennettaessa asiaan ole voinut varautua.

Rakennusjärjestyksen 7. LUKU 33§ aiheuttaa olemassa oleville kiinteistöille kohtuuttoman vaatimuksen asentaa umpikaivon tai johtaa jopa puhdistetut jätevedet alueen ulkopuolelle.

-Umpisäiliön käyttö voi aiheuttaa kiinteistölle n.400 Euron lisäkulut kuukaudessa, joka on mielestäni kohtuuton lisäys asumiskustannuksiin. 4800 EUR/vuosi.

-Alueelta puhdistettujenkin jätevesien poisjohtaminen voi aiheuttaa jopa yli 500 m:n viemärin tekemisen, useiden eri maanomistajien alueiden läpi, jolla johdettaisiin toisen maalle vedet.

Nämä pykälässä olevat lisävaatimukset ovat kunnan määriteltävissä, jätevesiasetuksen vaatimuksiin saakka.

Ehdotan tällä valtuusto aloitteella, että Rakennusjärjestystä muutetaan tämän osalta siten, että jätevesiasetuksen mukaisesti puhdistetut jätevedet voi imeyttää maaperään myös pohjavesialueella tai pohjavesialueen suojavyöhykkeellä, jo olemassa olevilla kiinteistöillä. Näillä kiinteistöillä näin on jo toimittu, jopa vuosikymmeniä, eivätkä pohjavedet ole pilaantuneet tähänkään asti toiminnasta.

Puhdistettujen jätevesien imeytys on yleisesti sallittu monin paikoin muissa kunnissa, myös pohjavesialueilla.

Valtuutettu PS
Jari Ojala "

KHALL § 487 / 28.11.2022

Kj:n esitys: Kunnanhallitus lähettää aloitteen teknisen toimen valmisteltavaksi.

Kh:n päätös: Päätösesitys hyväksyttiin.

TEKN 20.02.2024

Valmistelija: Ympäristötarkastaja Henna Laurila

Vastaus valtuustoaloitteeseen: Siikajoen rakennusjärjestyksen muuttaminen

Valtuutettu Jari Ojala on jättänyt valtuustoaloitteen Siikajoen rakennusjärjestyksen muuttamisesta 10.11.2022. Kunnanhallitus on lähettänyt aloitteen teknisen toimen valmisteltavaksi.

Siikajoen kunnan tekninen toimi on pyytänyt asiasta lausunnot Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskukselta, Kalajoen kaupungin ympäristöterveydenhuollolta ja Paavolan Vesi Oy:ltä. Lisäksi aihealuetta on käsitelty teknisessä lautakunnassa vastaavan kuntalaisaloitteen osalta 5.9.2023 § 84.

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus toteaa lausunnossaan kunnan rakennusjärjestyksen sekä ympäristönsuojelumääräykset asianmukaisiksi pohjavesialueita koskien. Siikajoen kunnan rakennusjärjestys ja ympäristönsuojelumääräykset eivät salli jätevesien imeyttämistä maahan pohjavesialueella edes puhdistettuna.

ELY-keskuksen mukaan pohjaveden pilaamiskielto (YSL 17 §) on ehdoton, eikä sen vastaiselta toiminnalta edellytetä konkreettista pilaantumisen aiheutumista, vaan jo pilaantumisen vaaran aiheuttaminen on kielletty. Vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisessä annetun lain (1299/2004) mukaan pohjavesien tulee olla laadultaan ja määrältään vähintään hyvässä tilassa. Lisäksi hyvässä tilassa olevan pohjavesialueen pohjaveden laadun heikentäminen ei ole sallittua.

ELY-keskus on vuonna 2018 tarkistanut Siikajoen kunnan pohjavesialueiden rajauksen ja luokituksen vesien- ja merenhoidon järjestämisestä määrätyn lain (1299/2004) mukaisesti. Pohjavesialueen rajoja ei ole tässä yhteydessä muutettu. Siikajoen kunnan luokiteltujen pohjavesialueiden rajat ovat pysyneet vuonna 1994 tehdyn luokitus- ja kartoitustyön mukaisina.

Ympäristöterveydenhuolto toteaa lausunnossaan, että pohjavesialueella jätevesien, mukaan lukien puhdistettujen jätevesien maahan imeyttäminen voi aiheuttaa pohjaveden pilaantumisen riskin. Pohjavesien pilaantuminen voi aiheuttaa terveyshaittaa talousveden välityksellä alueilla, jossa on vedenhankintaa. Ympäristöterveydenhuollon näkemyksen mukaan jätevesien, mukaan lukien puhdistettujen jätevesien johtamista maaperään ei tulisi sallia pohjavesialueilla. Kun kyseessä on vähäiset vesimäärät, kuten saunan kantovedet, voidaan käyttää tapauskohtaista harkintaa.

Paavolan Vesi Oy pitää nykyisiä pohjavesialueita koskevia ympäristönsuojelumääräyksiä kohtuullisina ja lainmukaisina eikä näe, että ne olisivat syrjiviä ja yleisen edun vastaisia.

Lausunnot ovat kokonaisuudessaan liitteenä.

Pohjaveden pilaamiskiellon (YSL 17 §) on yleensä katsottu merkitsevän, ettei 1-luokan ja 2-luokan pohjavesialueilla tulisi hyväksyä jäteveden imeytystä maaperään (Haja-asutuksen jätevedet – Lainsäädäntö ja käytännöt, Ympäristöopas 2017, Ympäristöministeriö, s. 73). Ympäristövalvonnan tietojen mukaan jätevesien imeytys tai johtaminen pohjavesialueilla on yleisesti ottaen kielletty myös muissa kunnissa perustuen ympäristönsuojelulain 17 §:n mukaiseen pohjaveden pilaamiskieltoon.

Jos kiinteistöä ei ole liitetty viemäriverkostoon eikä toimintaan tarvita ympäristölupaa, jätevedet on johdettava ja käsiteltävä siten, ettei niistä aiheudu ympäristön pilaantumisen vaaraa (YSL 155 §). Pohjaveden pilaamiskielto (YSL 17 §) on ehdoton, eikä sen vastaiselta toiminnalta edellytetä konkreettista pilaantumisen aiheutumista, vaan jo pilaantumisen vaaran aiheuttaminen on kiellettyä. Pohjavesialueella jätevesien, mukaan lukien puhdistettujen jätevesien maahan imeyttäminen voi aiheuttaa pohjaveden pilaantumisen riskin, joten aloitteen esitystä siitä, että pohjavedet eivät ole tähänkään asti pilaantuneet, ei voida pitää perusteena sille, että jätevesien imeyttäminen tulisi pohjavesialueilla sallia.

Siikajoen kunnan ympäristönsuojelumääräykset kieltävät puhdistamattomien sekä puhdistettujen jätevesien maahan imeyttämisen pohjavesialueilla, joten huolimatta siitä, että rakennusjärjestyksen päivitystyön yhteydessä rakennusjärjestyksen jätevesiä koskeviin määräyksiin tehtäisiin muutoksia, tulee ympäristönsuojelumääräysten parempaan ympäristönsuojelulliseen tulokseen tai tasoon johtavia määräyksiä edelleen noudattaa.

Ympäristönsuojelumääräyksistä on mahdollista hakea poikkeamista kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselta, joka voi yksittäistapauksessa käyttää määräyksistä poikkeavaa harkintaa.

Viitaten kuntalaisaloitteeseen 5.9.2023 annettuun vastaukseen sekä saatuihin lausuntoihin, voidaan todeta, että nykyisiä määräyksiä pohjavesialueiden jätevesien käsittelyvaatimuksien osalta ei ole perusteita muuttaa.

Liitteet	Lausunto ELY-keskus 17.1.2024 Lausunto ympäristöterveydenhuolto 18.12.2023 Lausunto Paavolan Vesi Oy 2.1.2024 Tekninen lautakunta 5.9.2023 § 84
Esittelijä	Tekninen johtaja Satu Kaipio
Päätösehdotus	Tekninen lautakunta antaa selvityksen tiedoksi kunnanhallitukselle ja -valtuustolle. Tekninen lautakunta esittää, ettei valtuustoaloite anna aihetta muihin toimenpiteisiin ja aloite todetaan loppuun käsitellyksi.
Päätös	Ennen asian esittelyä puheenjohtaja Simo Laukkanen ilmoitti olevansa asiaan jäävi; jääviyden syy: yhteisöjäävi, Paavolan Vesi Oy:n hallituksen jäsen. Simo Laukkanen oli poissa kokouksesta asian esittelyn ajan klo 17.34-17.53 ja poistui kokouksesta ennen asian käsittelyä klo 18.10.

Varapuheenjohtaja Matti Laakso oli kokouksen puheenjohtana klo 18.10 alkaen. Päätös esityksen mukaan.

Ympäristötarkastaja Henna Laurila oli läsnä kokouksessa asian esittelyn ajan klo 17.00-17.55. Henna Laurila poistui kokouksesta ennen asian käsittelyä ja päätöksentekoa klo 17.55.

KHALL 11.03.2024 § 99
350/10.03.00.00/2023

Esittelijä	Kunnanjohtaja Pertti Severinkangas
Päätösehdotus	Kunnanhallitus merkitsee selvityksen tiedoksi ja esittää valtuustolle, ettei valtuustoaloite anna aiheita muihin toimenpiteisiin ja aloite todetaan loppuun käsittelyksi. Pöytäkirja tarkastetaan tämän pykälän osalta kokouksessa.
Päätös	Jari Ojala esitti, että asia palautetaan valmisteluun sen selvittämiseksi, että tutkitaan ja kerrotaan tarkasti voiko kunta päättää löysemmin tästä ja sallia imeyttämisen lakien ja asetusten mukaan. Jukka Ruopsa kannatti Jari Ojalan tekemää muutosehdotusta. Koska oli tullut päätösehdotuksesta poikkeava muutosehdotus, jota oli kannatettu, puheenjohtaja totesi että asia ratkaistaan nimenhuutoäänestyksellä. Ne, jotka kannattavat päätösehdotusta, äänestävät JAA. Ne, jotka kannattavat Jari Ojalan tekemää muutosehdotusta, äänestävät EI. Äänestyksessä annettiin 7 JAA ääntä (Aguilera Velásquez Jacqueline, Haapakoski Aino Liisa, Klaavo Helena, Lehto Kauko, Mustonen Keijo, Pohjola Matti, Loponen Erkki) ja 2 EI ääntä (Ojala Jari, Ruopsa Jukka). Puheenjohtaja totesi, että äänin 7-2 päätökseksi on tullut päätösehdotus. Pöytäkirja tarkastettiin tämän pykälän osalta kokouksessa.